

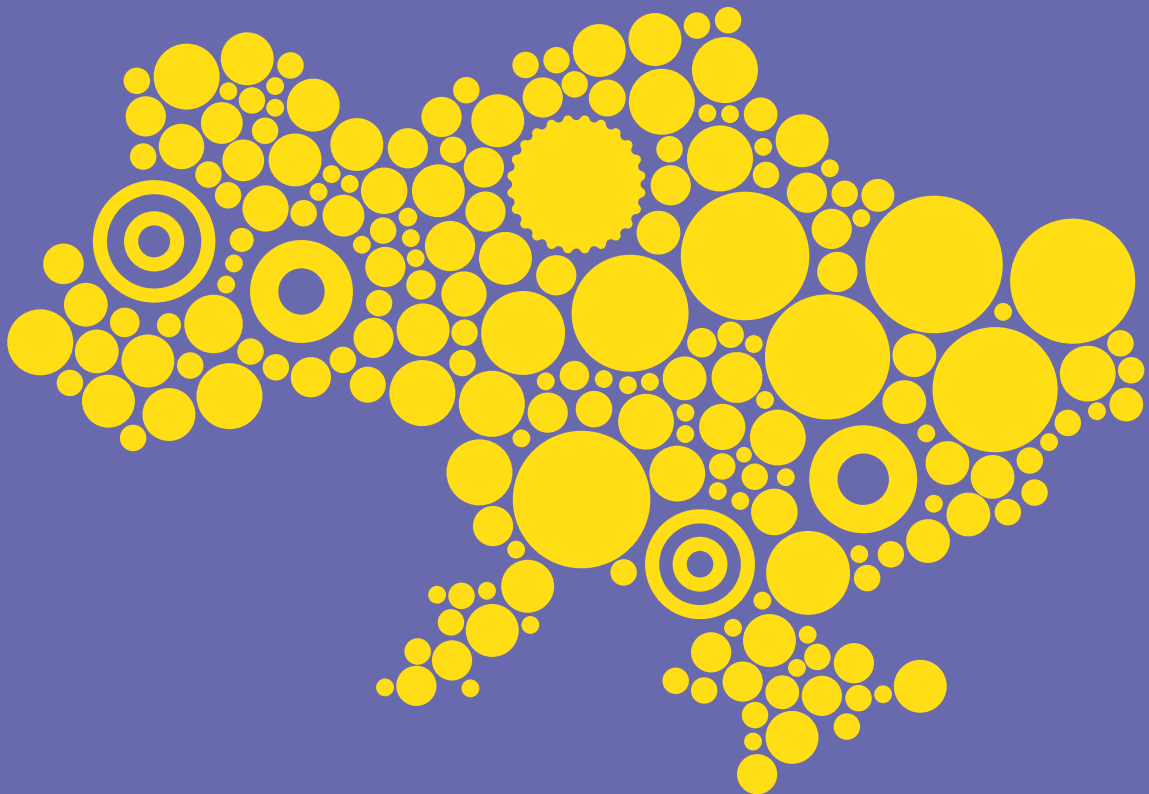
Єднання
заради дії

Міністерство
цифрової трансформації
України

Методичні матеріали щодо забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб та цивільного населення, які постраждали від військової агресії РФ проти України

Молодь (питання освіти, працевлаштування)

Матеріал розроблено в рамках програми «Єднання заради дії», що впроваджується IREX разом з БО «БФ «Стабілізуєшн суппорт сервісез» та за підтримки Державного департаменту США.

Вміст є виключною відповідальністю БО «БФ «ССС» і не обов'язково відображає погляди IREX або Державного департаменту США.

СКОРОЧЕННЯ:

Молодь (молоді особи)

особи віком від 14 до 35 років, які є громадянами України, іноземцями та особами без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах (стаття 1 Закону України «Про основні засади молодіжної політики»)

Перше робоче місце

місце роботи молодих громадян після закінчення будь-якого навчального закладу або припинення навчання в ньому, завершення професійної підготовки і перепідготовки, а також після звільнення зі строкової військової служби або альтернативної (невійськової) служби

Працездатна молодь

громадяни України віком від 15 до 28 років

ЗНО

зовнішнє незалежне оцінювання

НМТ

національний мультипредметний тест

МОН

Міністерство освіти і науки України

ВПО

внутрішньо переміщені особи

ПИТАННЯ ОСВІТИ МОЛОДІ

Вступна кампанія-2022

У 2021/2022 навчальному році учнів, які завершують здобуття базової загальної середньої освіти, звільнено від проходження державної підсумкової атестації.

Видає документи про освіту та заповнює додатки до них відповідний заклад освіти. У випадку, якщо на час закінчення навчального року заклад освіти, випускникам якого було замовлено свідоцтва, не функціонує внаслідок збройної агресії російської федерації, видати свідоцтва та заповнити додатки до них може інший заклад освіти за місцем перебування випускника (для учнів, які перебувають за кордоном – будь-який заклад освіти в Україні), визначений органом управління у сфері освіти.

Документи про загальну середню освіту та додатки до них випускникам, які тимчасово проживають (перебувають) в інших регіонах України, видаються одному з батьків, іншим законним представникам або іншим особам за довіреністю, посвідченою нотаріально або керівником установи, підприємства, організації, органу місцевого самоврядування.

Не видані випускникам документи про освіту зберігаються у відповідних закладах освіти впродовж дії воєнного стану та протягом року після його завершення, після чого повертаються до Державного підприємства «Інфоресурс».

Якщо особа втратила документ про освіту, їй (за можливості) необхідно звернутися до закладу освіти, який цей документ видав, для отримання дублікатів документів.

До моменту, коли органи управління у сфері освіти отримають дублікат, будь-який заклад освіти має організувати прийом заяв щодо надання інформації про отримані в Україні документи про загальну середню освіту, подані у будь-який спосіб за вибором заявника, узагальнити їх та надіслати державному підприємству «Інфоресурс» протягом 3 робочих днів від дня надходження відповідних заяв.

У зв'язку з бойовими діями на території України у 2022 році замість зовнішнього незалежного оцінювання буде проведено національний мультипредметний тест (НМТ).

Тест проводиться з метою забезпечення прав вступників на рівний доступ до вищої освіти.

Участь у НМТ може взяти особа, яка має повну загальну середню освіту або здобуде її в поточному навчальному році, та яка зареєструвалася для проходження тестування відповідно до встановлених вимог.

Для вступу на перший курс для здобуття ступеня бакалавра (магістра з медичних та ветеринарних спеціальностей) та молодшого бакалавра у 2022 році будуть використовувати результати НМТ.

Методичні матеріали щодо забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб та цивільного населення, які постраждали від військової агресії РФ проти України

НМТ – це комп'ютерний онлайн-тест, що складатиметься з трьох блоків:

- українська мова;
- математика;
- історія України.

Тест міститиме 60 завдань (по 20 завдань з кожного блоку), на виконання яких буде відведено 120 хвилин.

Тестування проходитиме у **спеціальних тимчасових екзаменаційних центрах** (приміщеннях шкіл, університетів), створених у населених пунктах України (за погодженням з органами державної влади).

Також НМТ можна буде пройти в деяких країнах Європи. Таку можливість надають вступникам, які під час проведення НМТ перебувають за кордоном і не мають змоги повернутися в Україну.

У 2022 році передбачено проведення трьох сесій НМТ:

1. Основна (друга половина липня, серпень).
2. Додаткова (серпень).
3. Спеціальна (вересень).

Дві останні передбачені для тих, хто не матиме змоги прибути до тимчасових екзаменаційних центрів під час основної сесії.

Абітурієнтам, які не мали можливості вчасно створити реєстраційну картку для участі у НМТ, можна буде це зробити з 10 до 20 червня, а потім 8-12 липня на своїй інформаційній сторінці обов'язково підтвердити бажання проходити тест для участі в додатковій сесії тестування.

Інформацію щодо реєстрації на НМТ, особливостей його складання тощо можна дізнатися, зателефонувавши до Українського центру оцінювання якості освіти: 095 903-95-10.

Абітурієнти за квотою 2 (особи, місцем проживання яких є тимчасово окупована територія, територія населених пунктів на лінії зіткнення або які переселилися з неї після 01 січня 2022 року) можуть проходити вступні випробування у формі індивідуальної усної співбесіди замість НМТ. І в разі отримання необхідної кількості балів за кожен із предметів такі абітурієнти допускаються до участі в конкурсному відборі під час вступу на основі повної загальної середньої освіти.

Якщо громадяни України з числа таких осіб допущені до конкурсного відбору на відкриту або фіксовану конкурсну пропозицію, вони беруть участь у конкурсному відборі **в межах квоти 2**.

Діти, зареєстровані як ВПО, та особи, які до досягнення 18 років були віднесені до таких дітей, мають переваги під час прийняття рішення щодо пільгового кредитування для здобуття професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти.

Робота закладів фахової передвищої та вищої освіти на час воєнного стану

20 березня 2022 року набрав чинності Закон України від 15 березня 2022 року №2126-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо державних гарантій в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану», згідно з яким ЗУ «Про освіту» було доповнено новою статтею 57-1 «Державні гарантії в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану».

Ця стаття визначає гарантії здобувачам освіти, працівникам закладів освіти, установ освіти, наукових установ на:

- організацію освітнього процесу в дистанційній формі або в будь-якій іншій формі, що є найбільш безпечною для його учасників;
- збереження місця роботи, середнього заробітку, здійснення виплати стипендій та інших виплат, передбачених законом;
- місце проживання (пансіон, гуртожиток тощо) та забезпечення харчуванням (у разі потреби).

З метою реалізації зазначених вище гарантій Закон надає необхідні повноваження органам влади на оперативне прийняття необхідних рішень для врегулювання сфери освіти та науки у воєнний час.

Водночас керівник закладу освіти зобов'язаний вжити заходів щодо забезпечення захисту та безпеки учасників освітнього процесу, працівників, збереження майна закладів освіти, у разі необхідності **здійснити евакуацію учасників освітнього процесу та працівників до безпечного місця**, ініціювати та здійснити **тимчасове переміщення закладу освіти**, налагодити його діяльність в умовах переміщення.

Якщо заклади освіти, розташовані в зоні проведення активних бойових дій, **не можуть відновити освітній процес**, здобувачі таких закладів освіти можуть дочекатися його відновлення, прослухати окремі навчальні дисципліни в інших закладах вищої освіти в рамках внутрішньої академічної мобільності, у системі неформальної освіти або навчатися самостійно.

Слід врахувати, що в межах програм внутрішньої мобільності, за здобувачами вищої освіти на період навчання в іншому закладі вищої освіти на території України зберігаються (відповідно до укладеного договору про академічну мобільність) місце навчання та виплата стипендії до наступної сесії, згідно з законодавством.

У другому півріччі 2021/2022 навчального року можливе оформлення внутрішньої академічної мобільності на підставі заяви здобувача освіти без укладання договору про навчання.

За необхідності здобувачам освіти можуть надаватись академічні відпустки, в тому числі студентам першого року навчання. Для здобувачів освіти випускних курсів необхідно забезпечити виконання навчального плану, зокрема з урахуванням визнання результатів неформальної та інформальної освіти, академічної мобільності.

Щодо переведення здобувачів освіти до іншого освітнього закладу, МОН наголошує на необхідності дотримуватися законодавства.

Переведення студентів з одного закладу вищої освіти до іншого здійснюється за заявою здобувача освіти та згодою керівників обох закладів освіти. Наразі вживаються необхідні заходи для тимчасового переміщення деяких закладів фахової передвищої та вищої освіти, що дозволить їм відновити освітній процес. Якщо окремі заклади не будуть переміщені і не відновлять освітній процес, то МОН вживатиме заходів для забезпечення продовження і завершення навчання здобувачів освіти, зокрема зі збереженням місць навчання за державним (регіональним) замовленням.

ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ МОЛОДІ

Відповідно до статті 14 Закону України «Про зайнятість населення», додаткові гарантії у сприянні працевлаштуванню має молодь, яка:

- закінчила або припинила навчання у закладах загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти;
- звільнилася зі строкової військової або альтернативної (невійськової) служби, військової служби за призовом осіб із числа резервістів в особливий період (протягом шести місяців після закінчення або припинення навчання чи служби);
- вперше приймається на роботу.

Для цього підприємствам, установам та організаціям з чисельністю штатних працівників понад 20 осіб встановлюється квота у розмірі 5% середньооблікової чисельності штатних працівників за попередній календарний рік.

Крім того, відповідно до статті 24 Закону України «Про зайнятість населення», одним із заходів сприяння зайнятості населення є сприяння забезпеченню молоді **першим робочим місцем** та запровадження стимулів для стажування на підприємствах, в установах та організаціях незалежно від форми власності, виду діяльності та господарювання, фізичних осіб, які застосовують найману працю, молоді, яка навчається.

Статтю 22 Закону України «Про основні засади молодіжної політики» визначено **особливі гарантії молоді у сфері зайнятості та підприємництва**:

- Держава забезпечує працездатній молоді надання **першого робочого місця** на строк **не менше 2 років** після закінчення або припинення навчання в закладах загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої і вищої освіти, завершення професійної підготовки і перепідготовки, а також після звільнення із строкової військової або альтернативної (невійськової) служби. Дворічний строк першого робочого місця обчислюється з урахуванням часу роботи молоді особи до призову на строкову військову або альтернативну (невійськову) службу.
- Держава гарантує **надання роботи за фахом** на період не менше 3 років молодим спеціалістам – випускникам закладів професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти державної та комунальної форм власності, потреба в яких була визначена державним замовленням.

Роботодавцеві, який працевлаштовує вказану категорію громадян зі статусом безробітного за направленням відповідного центру зайнятості **строком не менше, ніж на 2 роки, щомісяця протягом 1 року з дня працевлаштування компенсуються** фактичні витрати – в розмірі єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за відповідну особу за місяць, за який він сплачений, за рахунок коштів, передбачених у бюджеті Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття.

У разі відмови у прийомі на роботу молодих громадян, у межах встановленої квоти з підприємств, установ та організацій стягується штраф у розмірі 850 грн за кожну таку відмову.

ВПО мають право на працевлаштування без звільнення з попереднього місця роботи.

Методичні матеріали щодо забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб та цивільного населення, які постраждали від військової агресії РФ проти України

Закон України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» гарантує переселенцям з тимчасово окупованої території право на отримання матеріального забезпечення, страхових виплат та соціальних послуг за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності і від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання безпосередньо у робочих органах Фонду соціального страхування України за фактичним місцем проживання, перебування.

За кожну **працевлаштовану ВПО** роботодавці мають право отримати **грошову виплату в розмірі 6500 грн.**

ВПО, яка бажає змінити професію, набути нових знань і навичок, за відсутності підходящої роботи має можливість одноразово отримати ваучер на професійне навчання за умови, якщо вона:

- не зареєстрована в центрі зайнятості як безробітна;
- не досягла встановленого статтею 26 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» пенсійного віку;
- не отримувала ваучер раніше;
- не проходила протягом останніх трьох років перепідготовку за рахунок коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття;
- має професійну (професійно-технічну), фахову передвищу або вищу освіту.

На підставі ваучера здійснюється:

- перепідготовка за робітничою професією;
- підготовка за спеціальністю для здобуття ступеня магістра на основі ступеня бакалавра або магістра, здобутих за іншою спеціальністю;
- підготовка на наступному рівні освіти (крім третього (освітньо-наукового/освітньо-творчого) та наукового рівня вищої освіти);
- спеціалізація та підвищення кваліфікації за професіями та спеціальностями згідно з пріоритетними видами економічної діяльності.